SUOMEN
ELOKUVASÄÄTIÖ

Lausunto eduskunnan valtioneuvoston U-kirjelmää (U 61/2025 vp) AgoraEU-ohjelmasta

Suomen elokuvasäätiö (SES) kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan sivistysvaliokunnalle valtioneuvoston U-kirjelmästä (U 61/2025 vp), joka koskee ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi AgoraEU-ohjelman perustamisesta vuosiksi 2028–2034.

Suhtaudumme myönteisesti AgoraEU-ohjelman tavoitteeseen koota kulttuuri-, media- ja kansalaisyhteiskunnan toimet yhtenäiseksi, synergiseksi kokonaisuudeksi. Samalla korostamme tarvetta säilyttää alojen omaleimaisuus ja niiden erityispiirteet ohjelman sisällä.

SES pitää ensiarvoisena, että MEDIA+ -toimintalinjassa **säilytetään ne tukimuodot, jotka ovat aikaisemmilla ohjelmakausilla toimineet hyvin** ja tuottaneet Suomeen merkittävää saantoa. Audiovisuaalisten teosten kehittämisen ja levittämisen tukimuodot ovat olleet suomalaisille elokuvatuotanto- ja levitysyhtiöille keskeinen EU-yhteistyön muoto ja niiden jatkuvuus tulee turvata.

Samoin on tärkeää, että MEDIA+ -toimintalinjassa säilytetään eurooppalaisten elokuvateattereiden verkoston (Europa Cinemas) sekä elokuvafestivaalien tuki. Suomalaiset elokuvateatterit ja -festivaalit ovat hyötyneet näistä tukimuodoista huomattavasti ja niiden vaikutus suomalaisen elokuva-alan kansainväliseen saavutettavuuteen on kiistaton.

Lisäksi haluamme kiinnittää huomiota **pienten maiden ja pienempien toimijoiden tasavertaiseen mahdollisuuteen osallistua** ohjelmaan. Myös tulevassa MEDIA+ -toimintalinjassa ohjaavana periaatteena tulisi olla monimuotoisen ekosysteemin edistäminen eikä tuen tule keskittyä vain suurimmille markkinoille tai merkittävimmille yhtiöille.

Kansalliset yhteyspisteet (Deskit) ovat olennainen osa ohjelman käytännön toteutusta, sillä ne tarjoavat alan toimijoille neuvontaa, koulutusta ja mahdollisuuksia kansainväliseen verkostoitumiseen. Yhteyspisteiden toiminnan ja rahoituksen jatkuvuus on siksi turvattava.

SES tukee vahvasti valtioneuvoston näkemystä siitä, että jäsenvaltioilla tulee jatkossakin olla todelliset mahdollisuudet vaikuttaa ohjelman toimeenpanoon **komiteamenettelyn** tai muun vastaavan menettelyn kautta.

Kannatamme AgoraEU-ohjelman kokonaisideaa myös siinä tilanteessa, että ohjelman budjettitaso jäisi valmistelussa esitettyä pienemmäksi. Tässäkin tapauksessa on ratkaisevaa huolehtia siitä, että **MEDIA+ -toimintalinjan suhteellinen osuus** säilyy vähintään nykyisellä tasolla ja että audiovisuaalisen alan rahoitus pysyy ohjelmassa selkeästi tunnistettuna ja riittävänä.

Suomen elokuvasäätiön näkemyksen mukaan U-kirjelmässä esitetty Suomen kanta on perusteltu ja tasapainoinen. Se tukee suomalaisen audiovisuaalisen alan toimintaedellytyksiä EU-tasolla ja tunnistaa ohjelman mahdollisuudet edistää kasvua, kilpailukykyä ja kulttuurista monimuotoisuutta.

Helsingissä, 9.2.2026

Lasse Saarinen
Johtaja
Suomen elokuvasäätiö sr.